

Klaas Tigchelaar
Sinds vijf jaar fokt Klaas Tigchelaar uit Wirdum op kleine schaal met verbeterd roodbont.

Ras:	verbeterd roodbont
Aantal stuks:	6
Aantal kalvingen:	2 tot 4
Grondgebruik:	3,12 hectare
Hoofdtak:	mede-eigenaar Tigchelaar
	Tegelkachels

Klaas Tigchelaar: 'De afwisseling tussen ontwikkeling en rastype, dat is de clou van het fokken'

Klein in aantal, groot in succes

De naam van Klaas Tigchelaar duikt sinds vijf jaar regelmatig op in de kampioenslijsten van verbeterd roodbont. De succesvolle fokker heeft voor zijn kostendekkende hobby in korte tijd een duidelijk fokdoel ontwikkeld: een ruim ontwikkelde, laatrijpe koe.

tekst **Florus Pellikaan**

In de schuur van Klaas Tigchelaar (35) in het Friese Wirdum pronken vijftien stuks eremetaal die herinneren aan de behaalde keuringssuccessen. Dat is op het eerste gezicht al een groot succes, maar dat zijn fokstal pas vijf jaar actief is in de verbeterd roodbontfokkerij maakt de prestatie nog bijzonderder. Er ging in dit halve decennium haast geen keuring voorbij of Tigchelaar haalde wel een prijs binnen. Afgelopen jaar tijdens

de nationale keuring in Zwolle mocht hij met alle drie de dieren terugkomen in de kampioenskeuring en won Tinkerbell (v. Tom) de titel Miss Toekomst. De jonge verbeterd roodbontfokker is trots op het succes van zijn dieren, maar hij blijft bescheiden. 'Fokkerij is voor een groot deel geluk en daarover mag ik echt niet klagen. Ik heb goede dieren kunnen kopen en de gemaakte combinaties hebben ook vaak goed uitgepakt.'

Na enig aandringen geeft hij toe dat er ook wel wat inzicht achter de successen schuilt. 'Het spelletje van de verbeterd roodbontfokkerij had ik gelukkig al snel onder de knie. Na het bezoeken van een aantal keuringen en bedrijven had ik ook mijn ideale koe al voor ogen', verklaart Klaas Tigchelaar en hij heeft een sprekend voorbeeld paraat. 'Toen ik helemaal aan het begin bij familie Kruithof in Blankenham kwam, zag ik de nog niet

Links Marije (Romeo x Prinses) en rechts Tinkerbell (Tom x Renate 8), de Miss Toekomst van de NVM 2011

ingeschreven Steintje 9. Ik vroeg of ze mij die koe wilden verkopen als ze ooit zouden overwegen haar weg te doen. Later kreeg de koe maar liefst 91 punten en heb ik haar ook kunnen kopen.'

Streven naar imposante koe

Tigchelaar heeft dus duidelijk oog voor het ontdekken van goede koeien, maar ook voor het maken van goede combinaties, waaraan hij veel tijd besteedt. 'Omdat mijn veestapel niet groot is, heb ik per jaar maar een paar kansen en dan moet ik geen onbewuste keuzes maken. Ik zit echt maanden lang te praktiseren waar ik een koe volgend jaar mee insemineer. Ik werk mijn koeien en alle stieren volledig uit op papier en zoek net zo lang tot ik de meest geschikte stier heb gevonden. Helaas hebben we geen onderbalkenmerken van de stieren en het liefst zou ik ze eigenlijk zien.'

Bij het maken van de combinaties heeft Tigchelaar zijn fokdoel helder voor ogen. 'Ik streef naar een ruim ontwikkelde koe met goed beenwerk en met behoud van rastype en bespierung. De volgorde van kenmerken benoem ik bewust zo omdat een dier best iets minder luxe mag zijn. Het mooiste is dan ook nog als het dier zelfstandig kan afkalven.'

Dat niet iedereen hoogtemaat boven luxe verkiest, weet Tigchelaar. 'Maar waarom moet een jong dier zo bespied zijn? De kilo's moeten eraan zitten bij de slacht, niet bij de geboorte. Daarom moet een dier ook laatrijp zijn. Dat is duurzamer en daar vraagt de consument op de lange termijn ook om. Daarnaast is het voor mij als fokker toch zonde om na drie keer een keizersnede al afstand te moeten doen van een goede fokkoe.'

De omschrijving van zijn fokdoel brengt Tigchelaar ook direct bij zijn favoriete

koe Renate 8, de met 91 punten ingeschreven Egon 5-dochter die in 2010 overtuigend nationaal kampioene werd. 'Renate was zo'n imposante, ruim ontwikkelde en laatrijpe koe die met een bekkenhoogte van twintig centimeter tegen natuurlijk afkalven aan zat. Ik ga haar Carlo-dochter Rixt nu insemineren met Lauritz van Vredenburg en hoop zo een natuurlijk afkalkende lijn te krijgen.'

Los afkalven

De huidige zes koppige veestapel telt twee fokkoeien, twee pinken en twee kalveren, alle afkomstig uit de Renate-familie. Met Prinses, de Geurtdochter uit Renate 8, streeft Tigchelaar niet naar natuurlijk afkalven, maar de gemaakte combinaties illustreren wel zijn fokkerijstrategie. 'Prinses scoort 93 punten voor type en om dat nog verder te verbeteren zou bijvoorbeeld Tom van het Veerhuis een logische keus zijn. Voor het derde jaar op rij heb ik haar echter geïnsemineerd met Romeo van Pesaken om zo eerst meer ontwikkeling te krijgen. Haar dochters insemineer ik vervolgens met Tom voor meer rastype en bespierung. De afwisseling tussen deze twee typen dieren is volgens mij de clou van het mooie koeien fokken.'

Overigens ging de uitbreiding van de Renatestam niet geheel vlekkeloos. Zowel de stammoeder als dochter Prinses accepteerde de kalfjes niet. 'De koeien stonden bij het afkalven altijd aan de ketting en op aanraden van een collega-veehouder laten we ze nu los in het hok afkalven. Doordat de koe dan het eigen vruchtwater oplikt en actiever met het kalvingsproces bezig is, accepteren ze nu hun kalf wel. Vanaf nu kalven de koeien hier dus altijd los in een strohok af.'

De liefde voor koeien en veehouderij

heeft Klaas Tigchelaar al van jongs af aan. Via twee kanten voert hij boerenbloed en het liefst was hij zelf boer geworden. 'Als boer voel je niet de hele dag de weerstand van andere mensen, maar heb je de vrijheid om dingen zelf te doen. Dat is wat mij ook zo trekt in de koeien. Ik ben 98 procent van mijn tijd samen met mijn ouders bezig voor ons eigen tegelkachelbedrijf en dat doe ik met veel plezier. Maar ik heb de twee procent tijd die ik aan de koeien besteed en de daaraan gekoppelde ontspanning nodig om die 98 procent mogelijk te maken.'

De keuze voor verbeterd roodbont was op voorhand geen uitgemaakte zaak. 'Ik had in eerste instantie bijna een blauwe op stal gehad en mijn hobby had ook ingevuld kunnen worden door toggenburgergeiten of texelaarschapen. Maar omdat ik handelgedreven ben, passen koeien daar het beste bij. En omdat we beperkte huisvestingsmogelijkheden en nog jonge kinderen hebben, passen verbeterd roodbonten beter dan bijvoorbeeld blondes', verklaart Tigchelaar.

Sluitende hobbybegroting

Alhoewel hij veel waarde hecht aan zijn hobby, is een sluitende begroting voor Tigchelaar een absolute voorwaarde. 'Voor iemand met veel geld maakt het misschien niet uit, maar wij zijn nog jong en willen ons hoofdinkomen nog verder uitbouwen. Daarom houd ik van de koeien alle inkomsten en uitgaven bij en wil ik aan het einde van het jaar minstens op nul uitkomen. Daarom breid ik de huisvestingsmogelijkheden van maximaal vijf stuks ook niet uit en geef ik dieren voor een keuring maar een beperkte periode krachtvoer. Een hobby loopt heel snel uit de hand, maar dat wil ik echt voorkomen.'

Fokkoe Prinses (v. Geurt) met Romeofoon Jens (midden) en neef Jelle (v. Romeo)

